

Jernej Vrtovec, minister
Ministrstvo za infrastrukturo
gp.mzi@gov.si

mag. Andrej Vizjak, minister
Ministrstvo za okolje in prostor
gp.mop@gov.si

Ljubljana, 24. marec 2022

Prehranska varnost pred biogorivi

Spoštovani,

medtem ko ves svet z vse večjo grozo opazuje vojno v Ukrajini, se Evropa spopada z največjo krizo v zadnjih desetletjih. Eno izmed zelo skrb vzbujajočih področij je **prehranska varnost**, tako v Evropi kot drugje po svetu. Že pred vojno je prišlo do močnega povišanja cen nekaterih živilskih surovin. Zdaj vidimo, kako se cene teh surovin, zlasti pšenice, zaradi vojne še dodatno zvišujejo.

Vojna je pokazala, kako odvisni smo od uvoza fosilnih goriv iz Rusije. Ključnega pomena je, da se ta odvisnost čim prej konča. Vendar pa se je treba za vsako ceno izogniti sprejemanju prenatrženih odločitev, ki bodo težave samo premaknile drugam. Stabilne oskrbe prebivalcev in gospodarstva z energijo ne bi smeli zagotavljati na račun prehranske varnosti ali dovoliti, da inflacija cen živil uide izpod nadzora. Pri političnem odločanju je potrebno enakovredno obravnavati energetska varnost in prehransko varnost.

Ukrajina in Rusija skupaj zagotavljata več kot tretjino pšenice in ječmena na svetu, pa tudi 17 odstotkov koruze in več kot 50 odstotkov sončničnega olja. Potrebno je predpostavljati, da bo letos, morda pa tudi v prihodnjih letih, oskrba iz obeh držav močno ovirana. Morda to nima neposrednega vpliva na Slovenijo, a vzbuja resno skrb za varnost preskrbe s hrano po vsem svetu.

Neodgovorno je še naprej uporabljati pšenico, koruzo, rastlinska olja in druga žita ter živilske pridelke za proizvodnjo biogoriv za naše avtomobile. Negativni vpliv biogoriv na osnovi poljščin na podnebje je višji od njihove domnevne koristi. Biogoriva ne bodo mogla izpolniti obljub pri zmanjševanju emisij CO₂ iz cestnega prometa. Gojenje poljščin za pogonska biogoriva zahteva ogromne obdelovalne površine. Raba naravno bogatih ali kmetijskih površin za gojenje surovin za biogoriva je slaba izbira in to ne le z vidika podnebja. Intenzivno kmetovanje namreč prizadene tudi ekosisteme in biotsko raznovrstnost, rodovitno zemljo pa bi bilo koristneje uporabiti za pridelavo hrane.

Slovenija uvaža že narejene mešanice goriv. Skoraj tretjina biogoriv uporabljenih pri nas je proizvedena na podlagi poljščin¹, večina pa je iz odpadnega jedilnega olja, ki sproža vprašanja glede trajnosti. **Zato vas pozivamo, da v Sloveniji nemudoma opustite obveznost rabe biogoriv v mešanicah pogonskih goriv.**

¹ EEA, 2020: https://cdr.eionet.europa.eu/si/eu/fqd/art7a/envyrpmsq/SI_ART_7a_FQD_2020.xlsx/manage_document

Biogoriva na osnovi poljščin ne opravičujejo svojega namena². Škodujejo podnebnju, škodujejo biotski raznovrstnosti in od nekdaj so prispevala k višjim cenam hrane.

Takojšnji prekinitvi uporabe biogoriv na osnovi poljščin in krme mora slediti postopna opustitev rabe biogoriv kot obnovljivih virov energije v prometu; namesto tega pa se je potrebno osredotočiti na zmanjšanje motornega prometa ter na polno podporo vetrni in sočni energiji, ki spodbuja e-mobilnost namesto avtomobilov z motorji na notranje izgorevanje.

Pozivamo vas, da v teh težkih časih sprejmete nujne ukrepe na celosten način, tako da ne pozabite na varnost preskrbe s hrano, podnebne spremembe in biotsko raznovrstnost.

Več informacij najdete v poročilu, ki ga je pripravila organizacija Transport and Environment na [tej povezavi](#).

Z veseljem smo vam na razpolago za dodatno izmenjavo mnenj o teh vprašanjih.

S spoštovanjem,

Focus, društvo za sonaraven razvoj, info@focus.si

Greenpeace Slovenija, info.si@greenpeace.org

Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, info@umanotera.org

ter partnerji v EU:

Transport & Environment

DUH

ZERO

Ecodes

Ecologistas

Biofuelswatch

RGO

Welthaus Graz

VCÖ

Legambiente

Circular Economy

IEW

Sozialverband VdK Deutschland

2Celsius

V vednost: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, gp.mkgrp@gov.si

² Prava cena biogoriv iz poljščin, 2022: <https://focus.si/prava-cena-biogoriv-iz-poljiscin/>